

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

21e jaargang nummer 3

November 2011

Het oordeel over Babylon

door Jb. Klein Haneveld

Uitgewerkte toespraak te Dalfsen, 14 juli 1971.

Enige jaren geleden stond er in één der dagbladen, dat er plannen waren tot herstel van de oude toren van Babel. Deze werd reeds gebouwd in het begin der menselijke historie, door Nimrod, de eerste grondlegger van een wereldmacht; later herbouwd door Nebukadnezar, de koning van het Babylonische rijk. Er stond in bedoeld dagblad ook een tekening bij, hoe moderne stedenbouwkundigen een idee weergaven, hoe deze stad en toren van Babel pyramide-gewijs moest worden herbouwd. Als wij zulke dingen lezen en zien, herinneren wij ons het Profetisch Woord en weten hieruit, dat "deze dingen moeten geschieden". Het is een bewijs, dat de krant de Bijbel bevestigt en dat het hele wereldgebeuren zich in deze eindtijd richt naar het Profetisch Woord, zoals God eeuwen te voren in de Bijbel heeft aangegeven.

Het is een merkwaardig feit, dat de oude stad Babel, één van de oudste steden ter wereld, ook in onze tijd aan bevolking gaat toenemen. Het ligt nog altijd aan de oude rivier de Eufraat. Wanneer we over Babel spreken - en de Bijbel spreekt veel over Babel, veel meer dan bv. over Rome en andere steden - dan weten we dat

Babel niet alleen een herinnering geeft aan een historische stad of een historische plaats, maar dat het woord "Babel" ook een begrip is. Het is de belichaming, zou men kunnen zeggen, van een ideaal, dat altijd onder de mensen heeft geleefd en dat zijn beste weergave vond in de stad Babel, zowel in die van Nimrod, ^{Gen.10:9}

als later in die van Nebukadnezar. Babel is ten onder gegaan. Eens was het de hoofdstad der wereld, waarvan Nebukadnezar zei: "Is dit niet het grote Babel, dat ik gebouwd heb." ^{Dan.4:30} Jeruzalem, de stad Gods was aan Babel ten onder gegaan. Want het was Nebukadnezar, koning van Babel, die de heilige stad Jeruzalem betrad, vernietigde en de tempel afbrak, zodat geen steen meer op de ander overbleef.

Op haar beurt is ook Babel ten onder gegaan aan het rijk van de Meden en Perzen. Maar hoewel de stad groten-deels verdween, is het Babylonisch streven nimmer opgehouden en heeft altijd voortgeleefd onder de wereld-machten in de loop der geschiedenis. Babels begin vinden we in het Bijbel-boek Genesis en Babels einde vinden we in het laatste Bijbelboek "Openbaringen". Daar is een merkwaardige parallel tussen deze beide genoemde Bijbelboeken.

Genesis is het boek der geboorte. Daarin kunnen we lezen, dat er een stad wordt gebouwd, welks opperste in de Hemel zou reiken.

"En zij zeiden: Kom aan, laat ons voor ons een stad bouwen en een toren, welks opperste in de Hemel zij; en laat ons een naam voor ons maken, opdat wij niet misschien over de ganse aarde verstrooid worden." ^{Gen.11:4}

Men wilde twee dingen bouwen. Niet alleen een toren, maar ook een stad. En die twee begrippen moeten we

vasthouden. Een stad is altijd een symbool van een politieke of staatkundige macht, terwijl een toren altijd een beeld is van een godsdienstige macht. Een toren, waarvan de bouwers zeiden, dat de top daarvan in de hemel moest reiken.

Die toren was een uitdrukking van de mens, die de hemel wilde betreden door eigen verdienste, door eigen werk en door eigen middelen. Het waren de hemelbestormers van de oude tijd. Het was in wezen dezelfde gedachte van Kain, die weliswaar met religie, maar zonder geloof, meende tot God te kunnen naderen. Het waren mensen, die van elders probeerden in te klimmen, waarvan de Bijbel zegt, dat zij dieven en moordenaars zijn. ^{Joh.10:4}

Wij zien dus dat deze eerste toren van Babel moest dienen om het contact tussen hemel en aarde te herstellen. En dat contact werd niet hersteld door God, van boven uit, maar door de mens, van onder af.

Een toren is, zoals reeds gezegd, altijd een uitdrukking van een godsdienstig begrip. Dat is het heden ten dage nog. Denk maar aan de vele kerktorens. Een stad is vaak de zetel van de regering. Een stad is altijd een vertoon van macht en we denken bv. aan New York, Moskou enz., begrippen, die spreken van geweldige wereldmachten. Maar het kenmerkende is, dat de mensen uit Genesis 11:4 dachten aan een stad en een toren te

gelijk. Een toren die het liefst in het midden van de stad zou worden gebouwd. De stad als centrum en hoofdstad van een wereldrijk en een toren als een centrum van die stad. Het ideaal van die mensen in het begin der menselijke historie was, om stad en toren, staat en godsdienst, samen te doen gaan, hand in hand. Een staat die afhankelijk is van de godsdienst, maar ook omgekeerd: een godsdienst, die afhankelijk is van de staat. Dat was hun beginsel. Want deze oude machthebbers, gelijk Nimrod, wisten al, dat zij nooit over de wereld zouden kunnen heersen, als die wereld niet eerst één godsdienst beleed. Deze opvatting was later trouwens ook het motief van Alexander de Grote, de oprichter van het Grieks-Macedonische rijk, die Babel wilde herstellen als hoofdstad van het wereldrijk.

Dit oorspronkelijke Babel is ondergegaan door de spraakverwarring. Toen zij een bepaalde hoogte bereikten, zeide God: "Tot hiertoe en niet verder". En het menselijk streven werd verijdeld door de verwarring van hun spraken, zodat zij elkander niet meer konden verstaan. ^{Gen.11}

Vele eeuwen later was er een Nebukadnezar, die op dezelfde plaats, waar eens Nimrod zijn stad en toren bouwde, de hoofdstad vestigde van zijn groot en machtig Babylonische wereldrijk, waarschijnlijk het grootste, het machtigste, het rijkste en het weelderigste wereldrijk, dat de wereld ooit gekend heeft. Dit rijk is in

de droom van Nebukadnezar getekend als het beeld met het gouden hoofd. ^{Dan.2:38} Alle volgende wereldrijken waren minder in aanzien dan het rijk van Babel.

Wanneer we de geschiedschrijvingen nagaan, zien we dat Babel een enorme, grote sterke wereldstad was, de uitdrukking van de rijkdom en de macht van het Babylonische Rijk in de tijden der heidenen. Maar er stond ook in Babel een toren, herbouwd op de fundamenten, waar eens Nimrod aan had gebouwd. Boven op deze toren, die zich meters hoog boven de muren verhief, was een grote tempel gebouwd, gewijd aan de god der Babyloniërs, nl. Baäl of Bel. Zo zien we, dat stad en toren weer verenigd waren. Het merkwaardigste was, dat in dat rijk van Nebukadnezar, hijzelf het hoofd van de staatkundige macht was en zijn vrouw het hoofd van de godsdienstige macht, zodat stad en toren, staat en godsdienst, vertegenwoordigd waren door man en vrouw met elkaar in het huwelijk verbonden.

Ook dit Babel van Nebukadnezar ging ten onder, nl. aan het rijk van de Meden en de Perzen, later aan de Grieken en nog later aan de heersers van het Romeinse rijk. Maar het ideaal dat Nebukadnezar nastreefde en dat Nimrod reeds zag aan het begin der menselijke historie, is nooit uitgestorven. In de geschiedenis waren er grote figuren, die het zelfde voor ogen stond. We denken dan aan een

wereld dictator als Adolf Hitler, die zich in zijn hoofd had gezet een wereld met één kerk en één leider. De mensen moesten als het ware worden omgeschoold en de godsdienst moest geheel worden aangepast aan de staat. Predikanten en priesters, van welke kerk dan ook, moesten in wezen staatsambtenaren worden.

In de eindtijd, na de opname der gemeente en voor de wederkomst van Jezus Christus, zullen de idealen van Nimrod en het hoge ideaal van Nebukadnezar worden vervuld, nl. het hand in hand samengaan van staat en godsdienst. En dat wordt in Openbaring 17 uitgebeeld door twee figuren. In de eerste plaats door het beest, nl. het beest met de zeven hoofden en tien hoornen, het antichristelijke rijk, ^{Op.13} de politieke macht en daarnaast een hoer, waarvan staat, dat zij op het beest zit. Die hoer is een beeld van alle valse godsdiensten. Een vereniging daarvan is één wereldreligie, één wereldgodsdienst, wereldomvattend, die door de staat wordt gesteund. Het beest, het staatkundige beest, het antichristelijke rijk, wordt bereiden door de hoer, die op het beest zit. Het samengaan van wereld en godsdienst of kerk.

Er is in deze tegenwoordige tijd een merkwaardig streven, dat we onder allerlei oecumenische leuzen kunnen ontdekken, nl. het samengaan. In de eerste plaats in de kerken, die het "verticale" loslaten en zelfs al komen

met een theorie van "God is dood" en die overgaan tot het "horizontale" en het christendom willen maken tot een of andere filantropische instelling of een beweging tot verbetering der wereld. Het is een beginsel van de staat, die de wereld best aanspreekt. En naarmate de tijd vordert, zullen we een samengaan van alle godsdiensten zien onder één noemer en tegelijker tijd een samenwerking met de ongeredde, staatkundige, politieke wereld, dat we vinden uitgebeeld in Openbaring 13. Enerzijds in het beest dat uit de zee opkomt en het andere beest, dat uit de aarde opkomt, nl. de valse profeet. Het werk van de valse profeet, die met een valse prediking, een vals en sociaal evangelie, het gelukt is, om één wereldreligie te stichten en daarin alle godsdiensten samen te brengen, onder het motto van "medemenselijkheid en naastenliefde". Dit is precies, wat we in Openbaringen 17 en 18 vinden uitgebeeld.

De valse godsdienst wordt samengevat onder één naam: de "hoer".

"En op haar voorhoofd (nl. van de hoer) was een naam geschreven, namelijk verborgenheid; het grote Babylon, de moeder der hoerijen en der gruwelen der aarde." ^{Op.17:5}

Dat wil zeggen, dat al de geestelijke hoerij van onze tijd zijn moeder vindt in het oude Babel van Nimrod, Nebukadnezar en Alexander de Grote.

In de tweede plaats zullen we ook de verhouding tussen de hoer en het

beest uit de wereld ontdekken. Er zijn enkele belangrijke tegenstellingen tussen de relatie van de hoer met Babel en de verhouding van de ware gemeente, die uit wedergeboren mensen bestaat, ten aanzien van deze wereld. Er wordt in Openbaringen 17 gezegd, dat de hoer op het beest zit. Babel, een stad van de wereld, is verbonden met het beest van de eindtijd. De gemeente van Jezus Christus heeft geen enkele relatie met het Babel van deze wereld. Zij heeft geen domicilie op aarde, Het is Gods wil, dat wij geen ongelijk juk aangaan met de wereld. ^{2Kor.6:14}

De gemeente is geen sociale of wereldse instelling en zij is geen instituut, dat bepaalde raakvlakken met de wereld heeft.

De gemeente is niet met Babel verbonden, maar zij is verbonden met Jeruzalem, dat Boven is. ^{Gal.4:26}

De gemeente is verbonden met de stad Gods. ^{Heb.12:22} Babel is de hoogste openbaring van de mens en Jeruzalem is de hoogste openbaring van God, waarvan Hij de Kunstenaar en Bouwmeester is. ^{Heb.11:10}

Men kan niet tegelijkertijd Jeruzalem en Babel dienen, want het zijn twee anti-polen. Laten wij dit nooit vergeten. Wij zijn wel in de wereld, maar wij zijn niet van de wereld. ^{Joh.15:19; 17:14-16} God heeft ons uit deze tegenwoordige wereld getrokken. ^{Gal.1:4} Wij zijn niet beter dan deze wereld, maar wij zijn wel anders. Wij zijn wederom geboren en we hebben een

nieuwe natuur en mogen ons kinderen van God noemen. Wij hebben de Heilige Geest in ons en hebben daarom een ander levensbeginsel. Niet de verheerlijking van ons "ik", maar de verheerlijking van Hem, Christus Jezus.

Wat zijn er heden ten dage veel mensen, die aan "Babel" bouwen, terwijl ze menen, dat ze aan "Jeruzalem" bouwen. Er zijn mensen, die zover gaan in het oecumenisch streven, dat zij samenwerking zoeken met andere godsdiensten en daarmede menen een Gode welgevallig werk te doen. In werkelijkheid bouwen zij aan de residentie van de duivel, want Babel is de residentie van de troon van satan in de persoon van de antichrist.

Een tweede opmerking is, dat deze hoer, de valse religie, ontzaglijk rijk is. Dit blijkt uit haar gewaden. "En de vrouw was bekleed met purper en scharlaken en versierd met goud en kostelijk gesteente en paarden en had in haar hand een gouden drinkbeker, vol van gruwelen van onreinigheid harer hoerij." ^{Op.17:4}

Het kenmerk van deze hoer is, dat ze schatrijk is. De hoer verdient goed aan haar luguber werk. De gemeente is niet rijk, zij is in wezen altijd arm geweest.

"Want gij ziet uw roeping, broeders, dat gij niet vele wijzen zijt naar het vlees, niet vele machtigen, niet vele edelen." ^{1Kor.1:26}

Het verachte en het onedele heeft God uitverkoren, God heeft de gemeente

nooit aardse rijkdommen beloofd. God heeft wel aan Israël aardse rijkdommen en zegeningen beloofd. God heeft de gemeente gezegend met gééstelijke zegeningen ^{Ef.1:3} en gezegd, dat wie in Jezus Christus gelooft, stromen van levend water uit zijn binnenste zullen vloeien. ^{Joh.7:38}

De gemeente is niet een openbaring van aardse pracht en schoonheid, maar zij is altijd arm geweest. Pracht en schoonheid gaan voorbij, maar de rijkdom der gemeente is Christus. En die rijkdom is reëel, ook in materiele armoede. En door de eeuwen heen is de rijkdom door Gods kinderen beleefd in vervolgingen, in gevangenschappen en in concentratiekampen. In allerlei nood en ellende was er de getuigenis van de gemeente, dat zij, hoewel zij afstand deed van alles wat van de wereld was, zich verblijdde en verheugde in de onnaspeurlijke rijkdom van Christus. ^{Ef.3:8}

We lezen in eerder genoemd vers dat de hoer op haar voorhoofd een naam draagt. De gemeente draagt geen naam op haar voorhoofd. Wel is het waar, dat vele mensen, ook christenen, altijd graag met een "naam" te koop lopen. De eerste torenbouwers van Nimrod zeiden: "Laat ons een naam maken". ^{Gen.11:4} Wij zijn zo gauw geneigd om één of andere groep van gelovigen, één of andere kerk, een stempel van een naam op te drukken. Namen, die het wezen niet dekken. "Eén Naam is onze hope." "Eén in de Naam van Jezus." Men moet bij de ge-

meente van Christus behoren, anders is er niet. Al het andere is mensenwerk. Veel mensen, die werken voor een bepaalde groep, secte of beweging, menen dat zij bezig zijn in het werk des Heeren, terwijl zij echter bezig zijn hun eigen aanhangers te vermeerderen. Ook loopt men zoveel met namen te koop, zoals "Ik ben van Paulus, ik ben van Apollos en ik ben van Cephas". Dit is allemaal het beginsel van Babel. En wee de dienstknecht van God, die zijn naam op de gemeente wil drukken. Wie een "naam" draagt is de hoer. Een Christen kent maar één Naam, dat is Jezus. We lezen van de gemeente van Filadefia:

"Gij hebt Mijn Woord bewaard en hebt Mijn Naam niet verloochend." ^{Op.3:8}

En Jezus zei: "Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben Ik in het midden van hen." ^{Mat.18:20}

Vergaderen in de Naam van Jezus betekent, dat men al de gelovigen verwelkomt, die de Naam van Jezus belijden als hun persoonlijke Heiland en Zaligmaker. Maakt men onderscheid, dan voegt men andere namen aan die éne Naam toe. Dit moet men goed voor ogen houden. Aardse namen verbleken, maar één Naam verbleekt niet en dat is de Naam van onze Heer Jezus Christus. Grote namen zijn ondergegaan, ook onder de christenen, maar één Naam blijft eeuwig bestaan. In Die wonderbare Naam moeten wij elkaar kunnen vinden. Wat zal het wonderbaar zijn, als Gods kinderen dat in de

praktijk zullen brengen en in Die Naam zullen samen komen en elkaar willen aanvaarden.

Anders is het met de hoer, die met namen te koop loopt. Dat is Babel. Dit Babylon is een heel machtige organisatie en heeft een grote invloed op het politieke wereldgebeuren.

"Hier is het verstand, dat wijsheid heeft. De zeven hoofden zijn zeven bergen, op welke de vrouw zit." ^{Op.17:9}

De vrouw zit erg op haar gemak op dat beest. Ze kan het er best vinden. Daarvoor is het ook een hoer. Verder hebben we van haar gelezen, dat ze in een beker had verzameld al de gruwelen harer hoererijen, die er in het verleden zijn geweest. Een overkoeperende macht van alle valse godsdiensten, valse idealen en beginselen, die in de loop der eeuwen openbaar zijn geworden. Die macht vindt zijn hoogtepunt wanneer de "wederhouder" verdwenen is en alle remmen zijn weggeslagen. ^{2Thes.2:7, 8}

De "gemeente" is geen organisatie. Wanneer de wereld iets groots maakt, moet er een organisatie worden gemaakt. En heel wat mensen denken dat wanneer alles organisatorisch klopt, dit een bewijs van geestelijk leven is. Er moet in de gemeente wel een organisatie aanwezig zijn, anders komt er niets van terecht. Maar heel vaak is een gemeente of kerk uiterlijk alleen maar een christelijke organisatie, waar alles keurig is geregeld. Daar is een kerkeraad, een voorganger, een voorzitter, leden; er worden

bestuursvergaderingen en verkiezingen gehouden en er zijn jongerenafdelingen en de organisatie klopt. Men moet grote bewondering voor deze organisaties hebben. Maar organisatie is geen bewijs van leven. De "gemeente" is geen organisatie, maar een organisme. De gemeente is niet het werk van mensenhanden, maar de gemeente is het werk van Gods Geest.

"En de Heere deed dagelijks tot de gemeente, die zalig werden." ^{Hand.2:47}

Zodra wij iets aan Zijn bouwwerk willen meehelpen, veranderen of toevoegen, lopen we het risico meer kapot te maken dan te herstellen. De Bouwer van de gemeente is Christus Zelf, door de Heilige Geest. ^{Mat.16:18} Maar tegenover dat geestelijke organisme, dat God aan het bouwen is, stelt satan zijn machtige organisatie, die hij ook "kerk" noemt en die hij ook "christelijk" noemt, maar in wezen "anti-christelijk" is.

Het begrip "kerk" of "gemeente" is ontleend aan het woord "ecclesia", hetgeen "uitgeroepen" betekent. De "gemeente" is een lichaam, waartoe alleen wedergeboren mensen behoren. Men kan alleen maar tot de "ware Kerk" behoren, wanneer men behouden is. Een plaatselijke gemeente kan alleen maar de uitdrukking zijn van die "onzichtbare gemeente", van dat mystieke Lichaam van Christus, door onderling samen te komen en gemeenschap te hebben en deze "onzichtbare" gemeente wordt pas zichtbaar als die gelovigen

de gemeenschap der heiligen gaan belevén. Een van de gevaarlijkste dingen van onze tijd is, dat er veel mensen lid van een kerk worden, zonder dat er door de voorganger of door de kerkeraad gevraagd wordt: "Bent u wedergeboren?", bent u behouden?", of "Bent u gered?" Heel veel mensen zijn lid van een kerkgenootschap zonder wederom geboren te zijn. Men kan dan niet van een "kerk" spreken, in Bijbelse zin. Het is het beginsel van Babel. Dat zijn mensen waarvan Paulus zegt:

"Hebbende een gedaante van godzaligheid, maar die de kracht derzelve verloochend hebben." ^{2Tim.3:5}

Deze mensen zijn soms zelfs dogmatisch onderricht, orthodox in hun opvattingen en geloven nog in de inspiratie van de Heilige Schrift, maar zijn nooit gekomen tot een persoonlijk aanvaarden van de Heere Jezus Christus. Zij zijn wel christelijk, maar zij zijn geen christen. Men kan dan ook met hun geen christelijke gemeenschap oefenen, de gemeenschap der heiligen, want zij staan nog buiten.

Het zal best kunnen zijn, dat iemand die dit leest, zegt: "Zo is het ook met mij. Ik doe wel of ik er bij hoor, maar ik ben niet behouden". De enige voorwaarde om tot de gemeente van Christus te behoren, is dat men tot geloof komt, door het persoonlijk aanvaarden van de Heere Jezus Christus. "Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven." ^{Joh.3:36}
En wanneer u vandaag in de Zoon

gaat geloven, gaat de Heilige Geest u dopen in het Lichaam van Jezus Christus. Dan behoort u tot de "enige algemene Christelijke Kerk". Een Kerk, die door God wordt erkend met een Goddelijk gezag, maar zonder aardse erkenning. Want de ware gemeente van Christus, die nog altijd in de wereld verworpen is, is gebouwd op de hoeksteen, door de bouwlieden verworpen, maar door God gesteld tot een hoofd des hoeks. ^{Ps.118:22}

Een vraag ter beantwoording: "Bent u behouden? Behoort u tot de Kerk van Jezus Christus, tot dat levend organisme, dat door de Geest van God ook nu nog steeds wordt gevormd?"

De valse kerk, de wereldkerk van de eindtijd komt tot de aanbidding van het beest. ^{Op.13:12} De valse profeet wekt tot de aanbidding van het beest, maar de Gemeente aanbidt het Lam.

"En ik zag en zie, in het midden van de troon en van de vier dieren en in het midden van de ouderlingen een Lam, staande als geslacht." ^{Op.5:6}

Bij Babel komt het beest uit de afgrond op, maar het Lam daalde uit de Hemel neer. Het zijn twee tegengestelde beginselen. De één komt uit de aarde, de andere vanuit de Hemel. Men kan onmogelijk tegelijkertijd in Jeruzalem en ook in Babel verkeren, Het één sluit het andere uit.

In Openbaringen 17:6 wordt gezegd "dat de vrouw dronken was van het bloed der heiligen en van het bloed der getuigen van Jezus."

De valse kerk is de eeuwen door met bloed bevekt. De eerste valse kerk zien we in Kaïn, die met een valse godsdienst kwam. Kains handen waren met bloed bevekt van de heilige Abel, een getuige en type van Jezus. Ook de godsdienstige leiders van het volk Israël hebben hun handen bevekt met het Bloed van de Ene, Waarachtige, Volmaakte, Heilige Jezus van Nazareth. Zij zeiden: "Zijn Bloed kome over ons en over onze kinderen." Mat.27:25

Zijn ook niet in de middeleeuwen de handen van de rooms katholieke kerk bevekt met het bloed van de heiligen? Het is een feit, dat ware heiligen, Christenen, meer last hebben gehad van het godsdienstige Rome, dan van het heidense Rome der ceasars. Zodra de kerk een grote organisatorische macht wordt, komen ook de geloofsvervolgingen. Denk maar aan de dagen van de inquisitie. Er zijn heel wat protestantse christenen, die de naam "protestant" niet meer waardig zijn, want zij protesteren niet meer en vinden het prachtig met "Rome" samen te werken, terwijl de roomse kerk zijn wezen nog nooit heeft veranderd en ook niet kan veranderen. Zij kan wel van taktiek veranderen, maar het wezen verandert niet.

Er zullen onder de rooms katholieken wel waarachtige gelovige mensen zijn - God ziet het hart aan 1Sam.16:7 - maar het beginsel van "Rome" vinden wij het best bevestigd in het beeld van de hoer. Luther dacht in zijn tijd dat

Rome de "hoer" was. De apostel Johannes zal het wellicht ook gedacht hebben in zijn tijd en Calvijn dacht dit eveneens. Ook moderne Maranatha-predikers, zoals Scofield en Chaffer zeiden dat Rome de "hoer" was. Toegegeven moet worden, dat de overeenkomst tussen "Rome" van ouds en wat er van de "hoer" wordt gezegd, soms heel veel op elkaar lijkt. "Babylon" vinden we niet alleen in de roomse kerk, maar ook in de protestantse kerken. Dit Babylon is de moeder aller hoererij en zij verzamelt in haar beker alle valse godsdiensten.

Het is een combinatie van godsdiensten, die straks een geweldig godsdienstig centrum gaat bouwen, niet in het vaticaan, maar aan de Eufraat, in het herbouwde Babel van de eindtijd. Dat staat tegenover het nieuwe Jeruzalem van God. In de dagen van Nebukadnezar stond het oude Babel tegenover het oude Jeruzalem en in de eindtijd staat het nieuwe Babel tegenover het nieuwe Jeruzalem. De contouren van dat nieuwe Babel beginnen zich nu reeds al af te tekenen in het duivelse streven om te komen tot één algemene godsdienst, één wereldkerk. Zij die het merkteken dan niet dragen, zullen worden geboycot Op.13:16, 17 en de grootste geloofsvervolgingen zullen uitbreken, als deze wereldkerk een feit is.

De gelovigen uit die tijd zullen de gelovigen uit Israël en de volkeren zijn, die in de grote verdrukking behouden worden. En aan Babel, de moeder der

hoererijen, zal straks opnieuw bloed klevend en zij zal dronken zijn van het bloed van deze heiligen.

In de eerste plaats moeten wij ons afvragen in welke sfeer wij ons bevinden? In Babel of in Jeruzalem? Er komt een keuze, of te behoren tot het Koninkrijk van Christus, of te behoren tot hen, die geïnfecteerd werden door de leer en de geest van Babel.

"En ik hoorde een andere stem uit de Hemel, zeggende: Gaat uit van haar, Mijn volk, opdat gij aan haar zonden geen gemeenschap hebt en opdat gij van haar plagen niet ontvangt". ^{Op.18:4} Er staat niet dat wij haar de hand der gemeenschap op grond van naastenliefde moeten geven. Er staat duidelijk: "Ga uit van haar." Heb geen gemeenschap aan haar zonden. Dat is een ernstige boodschap. Maar zoals het hier in genoemd vers staat, is het niet van toepassing op de tijd waarin wij leven. Het is een boodschap voor de dagen waarin het zichtbare Babel wordt gebouwd aan de Eufraat. Een geweldig handelscentrum, een centrum van cultuur met daarin de zetel van de "hoer", de moeder der hoererij, centrum van de valse godsdienst, de valse kerk. Bedoeld "Babel" als stad, als ideaal van de wereld, is nog niet verwezenlijkt, omdat er nog altijd de wederhoudende macht is.

Op veel dingen zouden wij vandaag het stempel "Jeruzalem" of "Babel"

kunnen drukken. De opdracht van God is nog altijd, ook vandaag, voor ons: Gaat uit het midden van haar. Dat zei Paulus ook tegen de Korinthiërs: "Wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis?" ^{2Kor.6:14}

Wij leven vandaag in een tijd, dat kinderen Gods inderdaad hun houding moeten bepalen en misschien moeten herzien, hetgeen soms wel moeilijk is. Het boek der Openbaringen is een waarschuwing voor elke heilige, om met de beginselen van Babel geen gemeenschap te hebben, maar positief kleur te bekennen, houding te bepalen en zich solidair te verklaren met de Heere Jezus en met de Zijnen, die uitgegaan zijn tot Hem, buiten de legerplaats. Heb.13:13 Mensen, die ten koste van familieverhoudingen en van menselijke relaties en vrienden, uitgaan tot Jezus en Zijn smaadheid delen.

In deze tijd van toenemende afval, waar onze universiteiten en middelbare scholen eigenlijk niet anders zijn dan instituten van Babel, is het belangrijk dat wij als kinderen van het hemels Jeruzalem, de gemeenschap der heiligen gaan beleven en volhardende zijn in de leer der apostelen en in de gemeenschap en in de breking des broods en in de gebeden, ^{Hand.2:42} opdat de Heer ook vandaag nog menigeen uit "Babel" moge trekken en toevoegen aan die éne gemeente, die zalig wordt.

De vrijsteden

door Jb. Klein Haneveld

Uitgewerkte toespraak, 11 april 1978

Er is een brandende kwestie in het Midden-Oosten. Elke dag worden we er mede geconfronteerd in de krant. Er zijn veel spanningen in deze wereld en het centrum hiervan ligt in het Midden-Oosten. De grootmachten der wereld zijn hierbij betrokken en de vraag wordt gesteld: "Aan wie behoort Palestina?" Het volk Israël eist dit land op en zij hebben hiervoor goede redenen. Ook de Arabieren eisen dit land op. Hun voorouders hebben er eeuwen gewoond. Belangrijk is, te weten dat God dit land heeft geclaimd. De Hemel en de aarde behoren God toe en van dit land zegt God: "Mijn is het land".

Er wordt echter geen rekening gehouden met God. Ook bij het volk Israël niet. Men luistert niet naar het Woord van God. De huidige gebeurtenissen in het Midden-Oosten zijn tekenen van de eindtijd. Ze zijn tevooren voorzeggd. Dit maakt het voor een christen des te boeiender. Hij vindt zijn informatie in hetgeen God gezegd heeft in dat eeuwenoude Woord van God. Hij heeft het Profetisch Woord. "En wij hebben het Profetisch Woord, dat zeer vast is en gij doet wel, dat gij daarop acht slaat, als op een licht schijnend in een duistere plaats." ^{2Pet.1:19}

Die duistere plaats is de wereld, geregeerd door de macht der duisternis. Kinderen Gods hebben echter een Lamp om in deze duistere wereld te

schijnen. ^{Ps.119:105} Dan ontdekt men, dat wat geschied in deze wereld, geen losse gebeurtenissen zijn, maar men ontdekt een lijn, die God in Zijn Profetisch Woord heeft gegeven. De Bijbel is geen Boek van losse teksten, maar is aktueel, ook over de gebeurtenissen, waarmede wij nu worden geconfronteerd. Het huidige wereldgebeuren werd reeds door Gods Woord voorzeggd.

"De Hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan". ^{Mat.24:35}

God heeft Zijn raadsbesluiten, Zijn plannen niet alleen vastgelegd in het Profetisch Woord, maar ook in schaduwen en typen. Geschiedenissen en inzettingen uit het Oude Testament zijn een door God bedoelde illustratie

voor één of andere waarheid. Zo'n inzetting vinden we in Deuteronomium 19, waar gesproken wordt over de instelling van de "vrijsteden". Deze vrijsteden werden ingesteld om onvrijwillige doodslagers een veilig onderkomen te bieden als zij voor bloedwrekers moesten vluchten.

De bloedwraak, waarbij de naaste bloedverwant van het slachtoffer als bloedwreker wraak mocht nemen op de doodslager, was (en is) bekend onder vele volken. We vinden de bloedwraak reeds terug in de geschiedenis van Abel en Kaïn, waar gesproken wordt over het bloed van Abel, dat roept van de aarde. ^{Gen.4:10} Het beginsel was: "Oog om oog en tand om tand." Dat was een wet, die God later aan Mozes had gegeven. ^{Ex.21:24} In het verbond dat God met Noach sloot staat ook uitdrukkelijk: "Wie des mensen bloed vergiet, zijn bloed zal door de mens vergoten worden." ^{Gen.9:6}

In onze tijd is het geheel anders. Nu krijgt een moordenaar ten hoogste 3 tot 4 jaar gevangenisstraf. Dat de doodstraf onchristelijk zou zijn, mist in Gods Woord elke grond. Wanneer een bloedwreker de doodslager had gedood, kwam er vaak weer een nieuwe bloedwreker, die zich ook weer ging wreken. Dit kon leiden tot een kettingreactie, waardoor soms stammenoorlogen ontstonden.

Het volk Israël kende vroeger ook de bloedwraak. Toen God het land Kanaän aan het volk Israël tot een erfe-

lijke bezitting gaf, liet Hij deze inzetting bestaan, maar werden regels vastgelegd om misbruik te voorkomen.

We moeten onderscheid maken tussen twee vormen van "doden", nl. "moord" en "doodslag". Moord is met voorbedachte rade iemand van het leven beroven. Doodslag is iemand onopzettelijk doden, bv. door wat in onze dagen vaak gebeurt, een verkeersongeval of een bedrijfsongeval.

In Deut.19:5 wordt zo'n bedrijfsongeval geïllustreerd:

"Als, dewelke met zijn naaste in het bos zal zijn gegaan om hout te houwen en zijn hand met de bijl wordt aangedreven om hout af te houwen en het ijzer schiet af van de steel en treft zijn naaste, dat hij sterft."

In zo'n geval had God een regeling getroffen waardoor de doodslager aan de hand van de bloedwreker kon ontkomen. Het was alleen mogelijk voor een doodslager, die onopzettelijk iemand had gedood. Het goldt niet voor een moordenaar. Voor hem moest het recht zijn loop hebben. Dat de bloedwraak zo'n belangrijke plaats innam, blijkt uit het feit, dat de Bijbel er drie maal over spreekt en wel in Numeri 35, Deuteronomium 19 en Jozua 20.

God had geboden, dat Zijn volk zes vrijsteden zou aanwijzen, zodra zij het beloofde land in bezit genomen zouden hebben. God had daarbij gezegd: "Drie dezer steden zult gij ge-

ven op deze zijde van de Jordaan en drie dezer steden zult gij geven in het land Kanaän, vrijsteden zullen het zijn." Num.35:14 Deze zes steden waren zo gelegen, dat één van deze steden altijd binnen het bereik lag.

Een mens, die ongewild en per ongeluk een doodslag had gepleegd, kon vluchten naar één van deze vrijsteden en daar aan de hand van de bloedwreker ontkomen. In die stad was de doodslager vrij. Hij moest daar wel blijven, want buiten de "vrijstad" was hij weer vogelvrij. In de vrijstad werd de doodslager door de oudsten, als rechters, gehoord en als werkelijk bleek dat de gepleegde doodslag op een ongeval berustte, dan werd hij niet aan de bloedwreker uitgeleverd, maar mocht hij in de vrijstad, echter gescheiden van zijn verwanten, blijven wonen. Bleek de doodslag opzettelijk te zijn gepleegd, dan werd de doodslager aan de bloedwreker uitgeleverd.

De wegen die naar de vrijstad leidden, moesten gebaande en goed onderhouden wegen zijn. Alle obstakels moesten worden weggehaald. De Joodse traditie verhaalt, dat op de kruispunten van de wegen borden waren geplaatst, die de richting van de dichtsbijzijnde vrijstad aanwees en dat overal in het land gidsen waren gestationeerd om eventuele vluchtelingen te leiden naar de plaats van veiligheid. De instelling van de vrijstad gold niet alleen voor de Israëliet, maar ook voor de vreemdeling, die in het land woonde. Voor hem waren dezelfde rechten,

maar ook dezelfde verplichtingen als voor de Israëliet.

Ook wij zijn des doods schuldig, maar er is één Vrijstad, nl. Jezus Christus. Wij moeten de weg naar deze Vrijstad leren kennen en moeten luisteren naar de levende wegwijzers, die ons de weg naar deze Vrijstad willen wijzen. Kunt U de vraag: "Bent U reeds in deze Vrijstad?" bevestigend beantwoorden?

De gedachte van de "vrijstad" kunnen we op verschillende plaatsen in de Bijbel terugvinden, o.a. in de Psalmen, waar gesproken wordt van:

"Gij zijt mij een Verberging." Ps.32:7

"Gij zijt mijn Schuilplaats." Ps.119:114

"God is ons een Toevlucht." Ps.46:2

"De Heere is een hoog Vertrek." Ps.9:10

"Die in de Schuilplaats des Allerhoogsten is gezeten, die zal vernachten in de schaduw des Almachtigen." Ps.91:1

Wat heeft dit alles met het huidige volk Israël te maken? De instelling van de vrijstad is een type van een toekomstige gebeurtenis. Het huidige volk Israël valt onder de bloedwraak. Het staat schuldig aan de ernstigste doodslag aller tijden, namelijk een doodslag buiten de poorten van Jeruzalem. In Ezechiël 22 wordt Jeruzalem dan ook de "bloedstad" genoemd. Eens vloeiende daar het Bloed van de Zoon van God, Jezus Christus, op Golgotha, even buiten de stadspoort. De dood van de Heere Jezus is een juridische handeling gepleegd door het Joodse sanhedrin in samen-

werking met Pilatus. Joden en heidenen hebben samengespannen om de Heere Jezus te verwerpen en te doden. Het Joodse hooggerechtshof, het sanhedrin, beschuldigde de Heere Jezus van godslastering en veroordeelde Hem tot de dood, maar daar zij zelf dit niet mochten volvoeren, leverden zij Hem uit aan de heidenen en gaf Pilatus Hem over om gekruisigd te worden. ^{Hand.2:23} Joden en heidenen zijn samen schuldig aan de grootste misdaad aller tijden, door Jezus de Nazarener te doden. Allerlei sekten onder het Joodse volk, Farizeeën, Sadduceeën en Herodianen spanden samen in één gemeenschappelijke haat. Herodes en Pilatus werden vrienden, ^{Luk.23:12} toen het erom ging hun houding te bepalen ten aanzien van Jezus van Nazareth. ^{Hand.4:27} Ook de Romeinse vreemdeling binnen de poort was schuldig aan die éne misdaad.

Wie is Israël's Bloedwreker en wie zal het oordeel aan deze doodslagers moeten voltrekken? Wie is de naaste Bloedverwant van de Gedode, de Gekruisigde? Dat is God Zelf, Zijn toorn is ontbrand tegen Israël, maar ook tegen de volken. God heeft de Romeinen gebruikt om het volk Israël uit hun land en hun stad te verdrijven. De stad Jeruzalem, waar de misdaad was gepleegd, werd afgebroken en met de grond gelijk gemaakt, zoals ook voorzegd was. "Hier zal niet één steen op de andere steen gelaten worden, die niet afgebroken zal worden." ^{Mat.24:2}

De Joden waren al eerder verstrooid, maar waren - althans gedeeltelijk - na een zeventigjarige ballingschap teruggekeerd in de dagen van Ezra en Nehemia. De grote verstrooiing voor de Joden is in het jaar 70 begonnen. Zij zijn tot aan de einden der aarde verstrooid en het land werd sindsdien door de heidenen vertreden. Het Joodse volk werd opgejaagd en hun voetsool vond geen rust, zoals in Deuteronomium was voorzegd. ^{Deut.28:65} Met hun rust was het gedaan. Zij hadden, vertegenwoordigd door hun leiders, het aanbod des Heils verworpen. Het volk is nu vluchtende voor de Bloedwreker, nergens rust vindende.

Om de vraag te beantwoorden of er nog uitkomst voor Israël is, moeten we allereerst de vraag beantwoorden, of de kruisiging van de Heere Jezus "moord" of "doodslag" was. Opzettelijk, met voorbedachte rade, of onwetend. God heeft in Zijn Woord vastgelegd, dat Israël onwetend de Zoon van God heeft overgegeven om te kruisigen. De Heere Jezus zegt Zelf aan het kruis: "Vader, vergeeft het hun; want zij weten niet wat zij doen." ^{Luk.23:34} Door dit gezegde van de Heere Jezus werd de "moord" omgezet in doodslag. Na de opstanding van de Heer houdt Petrus, naar aanleiding van de genezing van een kreupele man aan de Schone poort, een toespraak in de Tempel en zegt tot het Joodse volk: "En de Vorst des levens hebt gij gedood, Welke God opgewekt heeft uit de doden; waarvan wij getuigen zijn.

En door het geloof in Zijn Naam heeft Zijn Naam dezen (de kreupele) gesterkt, dien gij ziet en kent. En het geloof dat door Hem is, heeft hem deze volmaakte gezondheid gegeven, in uw aller tegenwoordigheid. En nu, broeders, ik weet dat gij het door onwetendheid gedaan hebt, gelijk als ook uw oversten." Hand.3:15-17

Israël heeft de Heer gekruisigd in verblinding. God beschouwde deze misdaad als in onwetendheid gedaan. Daardoor ontstaat er voor Israël een mogelijkheid tot de vrijstad.

Joden zijn ijveraars, Paulus zegt daarover: "Want ik geef hun getuigenis, dat zij een ijver tot God hebben, maar niet met verstand." Rom.10:2

En van zich zelf zegt Paulus dat hij is: "Naar den ijver een vervolger der gemeente." Fil.3:6

Ook de apostel Paulus heeft in zijn onwetendheid de gemeente vervolgd: "Die tevoren een godslasteraar was en een vervolger en een verdrukker; maar mij is barmhartigheid geschied, dewijl ik het onwetend gedaan heb in mijn ongeloofheid." 1Tim.1:13

Door onverstandige ijver heeft hij tegen het plan van God gehandeld. Hoe kan het volk Israël aan de Bloedwreker ontkomen en aan Zijn toorn ontvlieden? Een wegwijzer hiervoor vinden we in de toespraak van Petrus tot een groot aantal Joodse mannen op de Pinksterdag. "En als zij dit hoorden (nl. dat God Hem tot Heere en Chris-

tus gemaakt heeft, namelijk deze Jezus, Dien zij gekruisigd hadden) werden zij verslagen in het hart en zeiden tot Petrus en de andere apostelen: Wat zullen wij doen, mannen broeders". Hand.2:37

Deze mensen kwamen tot het besef dat zij in onwetendheid hadden gehandeld. De schellen vielen hen toen van de ogen. Het antwoord van Petrus is dan: "Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in de Naam van Jezus Christus tot vergeving der zonden; en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen." Hand.2:38

Deze boodschap is door de apostelen in vele toonaarden aan Joodse mensen gebracht.

Het Joodse volk werd verstrooid onder de heidenen. Merkwaardig is, dat juist onder de heidenen, aan het Joodse volk het Evangelie is gebracht. Ook door Paulus, die zelf een Jood was, uit de stam van Benjamin. Hij wordt dan ook de apostel der heidenen genoemd. Hij schrijft hier van: "Want ik spreek tot u, heidenen: Voor zoveel ik der heidenen apostel ben, ik maak mijn bediening heerlijk; of ik enigszins mijn vlees tot jaloersheid verwekken en enigen uit hen behouden mocht." Rom.11:13, 14

Het was Paulus' diepste wens Joodse mensen te redden. Hij ging op zijn zendingsreizen eerst aan zijn broeders het Evangelie brengen. Hij zegt hierover: "Want ik schaam mij des Evangelies van Christus niet; want

het is een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk die gelooft, eerst den Jood en ook de Griek." Rom.1:16

Israëls vrijstad is de "gemeente". Het is onze plicht Israël, maar ook de heidenen, deze weg te wijzen. Zij zijn beiden schuldig aan de dood van Jezus Christus. Jezus Christus is de "Deur" der Gemeente. "Ik ben de Deur, indien iemand door Mij binnengaat, die zal behouden worden en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden." Joh.10:9

God heeft overal in de wereld "wegwijzers" geplaatst, hoe de "Vrijstad" te bereiken is en hoe Gods toorn is te ontvlieden. "Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo'n grote zaligheid geen acht nemen?" Heb.2:3

Het Joodse volk, als een uitverkoren volk, was oorspronkelijk geroepen, om onder de heidenen een getuige te zijn, hun aanschouwelijk onderwijs te geven. Hun waren "de Woorden Gods toebetrouwd". Rom.3:2 De rollen zijn thans echter omgekeerd. De heidenen brengen nu het Evangelie aan de Joden. "In de Wet is geschreven: Ik zal door lieden van andere talen en door andere lippen tot dit volk spreken en ook also zullen zij Mij niet horen, zegt de Heere." 1Kor.14:21

Ook bij Jesaja vinden we een soortgelijke tekst: "Daarom zal Hij door belachelijke lippen en door andere tong tot dit volk spreken." Jes.28:11 Een andere taal dan het Hebreeuws wordt door een orthodoxe Jood als

"belachelijke lippen" gekenmerkt. De heidenen zijn als wegwijzers gebruikt om Israël de "vrijstad" te wijzen. Het is echter zo erg dat Israël de "vrijstad" negeert. Slechts enkelen worden behouden. De grote massa, Israël als natie, gaat aan de boodschap van verlossing voorbij.

Het dramatische is, dat Israël in zeker opzicht weer tot de plaats van de misdaad is teruggekeerd: het land Israël en de stad Jeruzalem. Daar ligt het gevaar voor Israël. Zij zijn niet teruggekeerd naar hun land in belijdenis van schuld, maar in ongeloof. God heeft hun dat land wèl beloofd. Deze belofte staat vast. Maar Israël keert terug voor de tijd!

De doodslager, die in onwetendheid gehandeld had, mocht de vrijstad pas verlaten bij de dood van de dienstdoende Hogepriester. Deze dood van de Hogepriester symboliseert het einde van het Oude Verbond, het Mozaïsche verbond der wet. Maar zolang het Joodse volk vasthoudt aan het Judaïsme en daarentegen de Nieuwtestamentische Hogepriester naar de ordening van Melchizedek verwerpt, is Israëls hogepriesterschap nog niet verwisseld.

De Heere Jezus Christus zal komen als Koning en Hogepriester tegelijk en Israël wordt pas gezegend als de ware Hogepriester uit de Hemel zal verschijnen. Dat betekent dan de bekering van Israël. Israëls bekering als natie zal pas gebeuren, wanneer

de Messias wederkomt. Als de Bloedwreker terugkomt en de genadetijd dan voorbij is, zal Hij de doodslager vinden in het land van het misdrijf. Het ongelovig Israël gaat dan vallen in de hand van de antichrist, die door God mede wordt gebruikt om Zijn toorn te voltrekken. Dit geldt niet alleen voor het volk Israël, maar ook voor de "vreemdeling", die binnen haar poorten is.

Wij denken wellicht dat het "Zionisme" de oplossing zal betekenen voor het Joodse volk. Dat is de tragiek. Israël probeert zichzelf te beschermen.

Men heeft een eigen staat gebouwd in de hoop daar rust te vinden. Maar wat zal de toekomst voor Israël zijn? Zal dit volk zich kunnen handhaven? Het leed van het volk Israël is niet voorbij, zolang het aan de Messias voorbij gaat.

Het Enige, Dat Israël nodig heeft is Jezus Christus. Wij moeten geen enkel heil verwachten, van welke vredesonderhandelingen dan ook. Er komt niet eerder Vrede, dan nadat de Vredevorst is teruggekeerd.

Onze enige opdracht is dan ook aan de Joden het Evangelie van deze Vredevorst te verkondigen.

Nederlands Bijbelstudie Contactdagen

in 2012

Zullen worden gehouden in

Wijkcentrum Het Bolwerk

Ravelijn 55, 7325 NT

Apeldoorn

Op enkele tientallen meters van het spoorwegstation Apeldoorn-Osseveld
Op de volgende data: 14 januari, 10 maart, 5 mei, 22 september, 17 november

De drie bijeenkomsten beginnen achtereenvolgens om 10:00, 13:00 en 15:00 uur. Speciale bijeenkomsten worden gehouden voor kinderen.

De Contactdagen zijn vrij toegankelijk; de kosten worden bestreden uit een collecte. Eten en drinken kan men zelf meebrengen, maar zijn tijdens de pauzes ook verkrijgbaar in de zaal zelf.

Bijbelstudie

"Daarom danken wij ook God zonder ophouden, dat, als gij het Woord der prediking van God van ons ontvangen hebt, gij dat aangenomen hebt, niet als der mensen woord, maar (gelijk het waarlijk is) als Gods Woord, dat ook werkt in u, die gelooft." ^{1Thes.2:13}

Er wordt dikwijls gezegd, dat we de Bijbel moeten lezen zoals ieder ander boek. Maar toch is de Bijbel anders dan andere boeken: het is een uniek boek, want het is het Woord van God! Het vraagt onmiddellijke en onvoorwaardelijke aanneming van en onderwerping aan hetgeen wij als leer der Schrift hebben herkend. Het moge ons tegenstrijdig of onmogelijk toeschijnen - niettemin moeten wij het aanvaarden. Als een kleine jongen de wijze uitspraken van zijn vader niet gelooft, omdat hij ze niet begrijpt, dan lachen wij om zijn dwaasheid. Zo is ook de grootste denker van de wereld slechts een dom kind in vergelijking met de eeuwige God. Als wij de uitspraken van God in Zijn Woord niet geloven, omdat wij ze met ons kinderlijk verstand niet kunnen begrijpen, dan zijn wij geen filosofen, maar dwaazen. Hebben wij de Bijbel eenmaal erkend als het Woord van God dan moet zijn leer een eind maken aan al onze redeneringen en argumentaties. Niets helpt u méér de Bijbel te begrijpen, dan gehoorzamen. Jezus zegt: "Zo iemand de wil des Vaders wil doen, die zal van deze leer bekennen of zij uit God is." ^{Joh.7:17} De overgegeven wil verheldert de blik. Als ons oog eenvoudig

is (d.w.z. als onze wil volkomen aan God gewijd is), zal ons gehele lichaam verlicht zijn; maar als ons oog boos is (d.w.z. als wij trachten twee heren te dienen en ons niet geheel aan de Heer overgeven) dan zal ons hele lichaam duister zijn. ^{Mat.6:22}

Menige Schriftplaats, die u nu nog onbegrijpelijk voorkomt, zal u volkomen duidelijk worden als u gewillig bent de Bijbel in alles te gehoorzamen. Het is merkwaardig, hoe snel wij de vreugde van het lezen van Gods Woord verliezen, en hoe spoedig zijn lessen ons onbegrijpelijk worden, als wij op het een of andere punt niet willen gehoorzamen. Ik heb mensen gekend, die hun Bijbel lief hadden, die ijverig waren in het werk des Heeren en die een helder inzicht in de waarheid hadden. Maar zij vonden in de Bijbel een eis, waaraan zij niet wilden voldoen (misschien werd een offer van hen verlangd, dat zij niet wilden brengen); toen nam hun liefde tot Gods Woord snel af, hun geloof begon te wankelen en zelfs gingen zij aan de waarheden van de Schrift twijfelen. Niets verlicht het verstand zozeer als gehoorzaamheid; niets verduistert het verstand zozeer als ongehoorzaamheid. Oefen u in snelle, nauwgezette, onvoorwaardelijke en blijde gehoorzaamheid aan alle geboden van God, die volgens het verband van de gehele Schrift ook voor u gelden. Wacht op nieuwe bevelen van uw Heer; zij zullen u de weg wijzen tot nieuwe zegeningen. Gods bevelen zijn wegwijzers naar tijdelijke zegeningen en eeuwige heerlijkheid.

Agenda van Ab Klein Haneveld

- ALKMAAR donderdag 10/24 nov, 8 dec, 19 jan, 2/16 feb, 1/15/29 mrt, 12/26 apr, 10/24 mei; 19:45 uur; "Delta", Oude Kanaaldijk 2; *Jozef's geschiedenissen*
- 's HERTOGENBOSCH woensdag 9/23 nov, 7 dec, 18 jan, 1/15/29 feb, 14/28 mrt, 11/25 apr; 20:00 uur; Wederkomstkerk, Rijnstraat 20. *De wederkomst van Christus*
- APELDOORN zondag 4 dec, 12 feb, 6 mei; 10:30 uur, "Kindervreugd" P. Saenredamstr. 15
- LEERDAM zondag 13 nov, 11 dec, 8 jan, 5 feb, 4 mrt, 1/29 apr, 27 mei, 24 jun; 10:00 uur; Patrimonium, Jeekelstr. 40a, *De 2de brief aan Korinthe*
- BEVERWIJK zondag 26 feb, 22 apr, 3 jun; 10:00 uur; B.H.K.-gebouw, Groenelaan 74
- LINSCHOTEN maandag 7/21 nov, 5 dec, 16/30 jan, 13/27 feb, 12/26 mrt, 23 apr, 7/21 mei; 20:00 uur; "Bij de tol", Nieuwe Zandweg 12, *Het Evangelie van Markus*
- BOLSWARD zondag 27 nov, 22 jan, 19 feb, 18 mrt, 15 apr, 13 mei, 10 jun, 8 jul; 10:00 uur; "Oranje-Kapel", Grote Dijlakker 41; *Het Evangelie van Lukas*
- DRACHTEN donderdag 1/15 dec, 12/26 jan, 9/23 feb, 8/22 mrt, 5/19 apr, 3 mei; 20:00 uur; Rode Kruis gebouw, De Geeuw 31; *Het boek 2Samuel*
- OLDEBROEK dinsdag 8/22 nov, 6 dec, 17/31 jan, 14/28 feb, 13/27 mrt, 10/24 apr, 8/22 mei; 20:00 uur; Stationsweg 43, *Christus in de Psalmen*
- EMMEN maandag 14/28 nov, 12 dec, 23 jan, 6/20 feb, 5/19 mrt, 2/16 apr, 14 mei; 19:30 uur; Ichthuskerk, Walstraat 21; *Het boek Handelingen*
- OLDEBROEK zondag 13/27 nov, 11 dec, 8/22 jan, 5/19 feb, 4/18 mrt, 1/15/29 apr, 13 mei; 17:30 uur; L.H.N.O. gebouw, Van Sytzamalaan 3
- 't LOO (Oldebroek) zaterdag 19 nov; 10:00 uur; Beltgravenzaal, Landgoed 't Loo, Looweg 47
Nederlands Bijbelstudie Contactdag
onderwerp:
De last van Amos
- URK dinsdag 15/29 nov, 13 dec, 24 jan, 7/21 feb, 6/20 mrt, 3/17 apr, 1/15 mei; 20:00 uur; 't Jeugd, Richel 4, *De profeet Jeremia*
- URK zondag 20 nov; 10:00 uur; Rode Kruisgebouw, Wijk 8-2

Betoverd

"Want ik geef hun getuigenis, dat zij ijver tot God hebben, maar niet met verstand. Want alzo zij de rechtvaardigheid Gods niet kennen, en hun eigen gerechtigheid zoeken op te richten, zo zijn zij der rechtvaardigheid Gods niet onderworpen. Want het einde der wet is Christus, tot rechtvaardigheid een iegelijk, die gelooft." Rom.10:2-4

Aldus getuigt Paulus van zijn Joodse tijdgenoten, die vasthoudend aan de wet de Heere Jezus als de beloofde Messias en Losser verwierpen.

De op de wet teruggrijpende christelijke Galaten worden niet minder rigoreus toegesproken: "O gij uitzinnige Galaten, wie heeft u betoverd, dat gij der waarheid niet zoudt gehoorzaam zijn; denwelken Jezus Christus voor de ogen te voren geschilderd is geweest onder u, gekruist zijnde?" Gal.3:1

Zonder verstand, uitzinnig en betoverd. Het zal je maar gezegd worden. Maar hoe noem je dan het verschijnsel, dat wet en evangelie - oude en nieuwe verbond - onder christenen hardnekkig worden verhaspeld? En niet slechts in de zgn. verbondstheologie. Het evangelie brèngt ons niet de wet, maar verlòst ons daarvan.

Juist dáárom is het evangelie "niet naar de mens". Gal.1:11

En juist dáárom is het evangelie "kracht Gods tot zaligheid voor een ieder die gelooft." Rom.1:16

Ab Klein Haneveld

Nederlands Bijbelstudie Centrum

Uit de statuten: "De Stichting Nederlands Bijbelstudie Centrum stelt zich ten doel de kennis van de inhoud van de Bijbel, die zij beschouwt als Gods Woord, te verspreiden. De stichting tracht haar doel te verwezenlijken door getuigenis in woord en geschrift." In de praktijk wordt dit o.a. gedaan door het houden van bijbelstudieavonden, tentcampagnes, contactdagen, collegedagen en conferenties, studiereizen; de uitgave van de lezingen op audio-cd's en cassettes; de uitgave van brochures en deze circulaire.

Financieel is het Nederlands Bijbelstudie Centrum afhankelijk van vrijwillige bijdragen.

Correspondentieadres

Benny Goodmanstraat 40
1311 RA Almere
telefoon (036) 53 62 976
telefax (036) 54 68 644

Internet

www.bijbelstudie.nl
info@bijbelstudie.nl

Giften

ING 55 67 669
Rabobank 30 87 47 046
ten name van
Nederlands Bijbelstudie Centrum
Almere

Giften voor de tentevangelisatie

Rabobank 10 35 81 006
ten name van
NBC Evangelisatie, Almere